

9 testas Data

Atidžiai perskaityk.

KAIP RINKTI IR RŪŠIUOTI ANTRINES ŽALIAVAS

Na, o dabar pakalbėkime apie **antrines žaliavas***.

Aš noriu tausoti* Lietuvos išteklius*, todėl renku antrines žaliavas. Lietuvos pramonei* jos reikalingos kuo švaresnės, todėl bus geriau, jeigu jų neišmesime į sąvartyną.

Sąvartyne jas taip pat galima surinkti, bet jų kokybė bus prastesnė. Įsivaizduokite daržovių mišrainę ir pabandykite mintyse išrinkti iš jos daržoves. Ar jos bus švarios? Ne, jos bus susitepę kitų daržovių sultimis. Ar jos bus sveikos? Žinoma, ne, jos bus susitrynusios, sušlapusios.

Tas pats atsitiks ir su antrinėmis žaliavomis, patekusiomis į sąvartyną.

KOKS KONTEINERIS* KOKIOMS ATLIEKOMS SKIRTAS?

Aš prieinu prie spalvotų konteinerių savo kieme, nešinas kibirėliu atliekų ir maišeliu su antrinėmis žaliavomis.

Skaitau užrašus ant konteinerių.

Antrinės žaliavos – tai atliekos, kurios tinka perdirbti ir kitai produkcijai gaminti. Paprastai antrinėmis žaliavomis vadinamos stiklo, popieriaus, plastiko ir metalo atliekos.

STIKLAS

Į žalią konteinerį, skirtą stiklo atliekoms, metu stiklinius butelius, stiklainius, sudužusio akvariumo ar kitus stiklus.

PLASTIKAS

Į geltoną konteinerį, skirtą plastiko ir metalo atliekoms, aš sudėsiu visas plastikines ir polietileno* atliekas, dėžes, indelius, plastikinius žaislus, skardines nuo sulčių, alaus, konservų, sulūžusius metalinius žaislus ir kitas metalines detales.

POPIERIUS

Į mėlyną konteinerį, skirtą makulatūrai*, išmesiu laikraščius, žurnalus, suplyšusias knygas, kartono gabalus. Didelius kartono lakštus aš suplėšysiu, kad lengviau tilptų į konteinerį.

KOKIOS ATLIEKOS MAN LIEKA?

Man lieka tik kibirėlis su sumaišytomis atliekomis. Kol kas jame yra ir maisto atliekų, nes mūsų kieme nėra konteinerio biologiškai skaidžioms atliekoms.

Mano draugas gyvena nuosavame name, todėl atliekų jam beveik nelieka. Virtuvės atliekas jis renka į seną pieno bidonėlį* ir kasdien jas nuneša į daržes esančią kompostą* krūvą. Draugo šeimai nebereikia pirkti trąšų – jų pasigamina patys.

Galbūt ir man reikėtų taip rinkti virtuvės atliekas arba atiduoti jas draugui ar seneliui į sodą?

Biologiškai skaidžios* atliekos – gyvūninės arba augalinės kilmės atliekos, suyrančios gamtoje.

SVARBU!

Kai jūsų kieme pastatoma spalvotų konteinerių, tikriausia prie namo durų arba pašto dėžutėje randate **informacinį-reklaminį lapelį**.

Perskaitykite jį atidžiai ir paaiškinkite mažesniems vaikams bei seneliams, ką ir kaip rūšiuoti.

Išmetę šiukšles, konteinerį būtinai uždenkite, kad į jį nelytų, kad jame neapsigyventų kačių, pelių ar žiurkių.

Nepieškite ant konteinerių ir nevartykite jų, neleiskite ir kitiems to daryti. Konteineriai brangūs. Iš mūsų mokesčių keičiami sugadinti ir perkami nauji. Tai kam gi tuštinti savo kišenes?

Jūs esate dvidešimt pirmo amžiaus piliečiai* ir kūrėjai, tvarkingi ir atsakingi už gamtą ir aplinką!

Violeta Ivinskienė

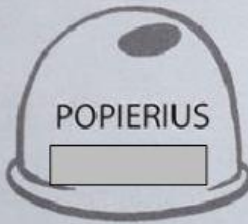
Atlik užduotis.

1. Kaip, rinkdami antrines žaliavas, tausojame Lietuvos išteklius?

2. Paaiškink, kodėl sąvartynas palygintas su daržovių mišraine?

3. Kaip sužinoti, kokią atlieką į kurį konteinerį mesti

- a) ☐ reikia pasiklausti tėvų ar kitų suaugusiųjų;
- b) ☐ reikia skambinti telefonu, nurodytu ant konteineri
- c) ☐ reikia skaityti užrašus ant konteinerių;
- d) ☐ nesvarbu, į kurį konteinerį ką mesi.

4**Užrašyk konteinerių spalvas.****5. Ką daryti su dideliais kartono lakštais, kurie netelpa į konteinerį?**

- a) ☐ padėti šalia konteinerio;
- b) ☐ suplėšyti, kad lengviau tilptų į konteinerį;
- c) ☐ pabandyti įmesti į kitą konteinerį;
- d) ☐ vežti į specialią atliekų aikštelę.

6. Kur reikia mesti maisto atliekas?

- a) ☐ prie stiklo;
- b) ☐ prie popieriaus;
- c) ☐ prie plastiko;
- d) ☐ prie biologiškai skaidrių atliekų arba į bendrą konteinerį.

7. Ko draugo šeima pasigamina iš virtuvės atliekų?

- a) ☐ trąšų;
- b) ☐ mišrainės;
- c) ☐ dirvožemio;
- d) ☐ pašaro gyvūnams.

8. Kaip draugo šeima pasigamina trąšų?

- a) ☐ sukrauna kopūstų krūvą, kurioje gaminasi trąšos;
- b) ☐ sukrauna komposto krūvą, kurioje gaminasi trąšos;
- c) ☐ sustato stiklainius su kompotu, kuriuose gaminasi trąšos;
- d) ☐ suneša kampuotus akmenis į krūvą ir apipila virtuvės atliekomis.

9. Kodėl konteinerį būtina uždengti?**10. Kas nutiks, jei sugadinsime antrinių žaliavų konteinerį?**

- a) ☐ nebeturėsime kur išmesti surūšiuotų atliekų;
- b) ☐ nešime atliekas į gretimo kiemo konteinerius;
- c) ☐ visas atliekas mesime į likusius konteinerius;
- d) ☐ iš mūsų mokesčių bus perkami nauji konteineriai.

11**Išrūšiuok atliekas. Parašyk, ką į kuri konteinerį mesi.****STIKLAS**

PLASTIKAS

POPIERIUS

ŠIUKŠLĖS (bendras)

12. Koks tai tekstas?

- a) ☐ informacinis;
b) ☐ pasaka;

- c) ☐ pasakojimas;
d) ☐ drama.